

Geachte burgemeesters, wethouders en raadsleden van de gemeenten Berg & Dal, Gennep, Roermond, Roerdalen, Emmen, Coevorden, Berkelland, Winterswijk, Echt-Susteren, Lossen, Bergen, Enschede, Dinkelland, Haaksbergen, Aalten en Oost Gelre,

Graag vragen wij uw aandacht voor het volgende.

Minimaal 15 Nederlandse gemeenten over een lengte van ca. 215 km langs de grens hebben of krijgen te maken met de gevolgen van een naburige bouw van Duitse windturbines. Uw gemeente is er daar een van. U bent daar ongetwijfeld van op de hoogte.

Deze grensoverschrijdende impact is even divers als ingrijpend. Afhankelijk waar de windturbines gebouwd worden zullen de gevolgen voor Nederland zich manifesteren op het gebied van het landschap, de (beschermde) natuur en de ruimtelijke ordening (o.a. door stikstofdepositie en afstandsregeling). Maar er zullen ook nadelige effecten optreden voor de middenstand, de waarde van onroerend goed, het welzijn en de leefomgeving in de breedste zin van de betekenis. Bovendien komt de vaak goede relatie tussen de buurgemeenten door de Duitse bouwdrift onder druk te staan.

Alle windturbines hebben een tiphoogte van 250 meter en hoger. De geplande locaties bevinden zich op een afstand variërend van minder dan 100 meter tot een paar kilometer van de grens en woonkernen. Per locatie gaat het om enkele windturbines tot 20 stuks (en op termijn hoogstwaarschijnlijk meer). Om e.e.a. in perspectief te plaatsen, vooralsnog staan windturbines van dit kaliber en in deze omvang in Nederland op minstens 18 kilometer uit de kust in de Noordzee (bron: *Rijksoverheid*). Kortom, de impact zal hevig zijn, 24/7 en met een minimale duur van twintig jaar.

Zoals u wellicht weet hebben bezorgde burgers van de betreffende gemeenten zich verenigd in een collectief. Omdat het hier niet (meer) om een lokaal incident gaat maar gezien de aard van de ontwikkelingen om een landelijke trend, zijn wij van mening dat dienovereenkomstige bestuursorganen aan zet zijn. Het is dan ook daarom dat we bij de provincies hebben aangeklopt. Deze verwezen ons naar Den Haag. Den Haag verwees ons weer terug naar de provincies. De volgende logische stap was de situatie voor te leggen aan de *Europese Commissie* en het *Comité Aarhus/UNECE* (United Nations Economic Commission for Europe). Deze procedures zijn nog in behandeling.

De argumenten die we in de klacht gebruiken zijn o.a.:

- gebrekkige en zelfs onjuiste informatieverstrekking
- het geen of nauwelijks invloed hebben op de processen
- het ontbreken van de toepassing van internationale afspraken zoals het Verdrag van Espoo of het naleven van een MER-protocol (Milieu Effect Rapportage)

Ook dringen we er op aan regie te nemen in dit juridisch gezien veelal grijze gebied waar verschillende lokale en nationale belangen in de grensstreek op elkaar botsen.

We vermelden uitdrukkelijk dat we de noodzakelijkheid en de wenselijkheid van de energietransitie erkennen. Maar er zijn ook internationale afspraken gemaakt over bv. het welzijn van burgers en de bescherming van de ons nog resterende natuur. Het is onzinnig en contraproductief wanneer de uitbouw van duurzame energie van het ene land het natuurbeleid van het buurland doorkruist. Niet in de laatste plaats omdat een gezonde natuur cruciaal is in het oplossen van de klimaatverandering en het biodiversiteitsvraagstuk, en het tegengaan van de vervuiling van bodem, water en lucht; een zaak derhalve die voor iedereen van (levens)belang is.

Onlangs is dit thema opnieuw in Den Haag onder de aandacht gebracht, deze keer bij de nieuwe regeringsploeg. Om meer gewicht in de schaal te leggen zijn wij van mening dat de betrokken gemeenten vanuit hun verantwoordelijkheden hun burgers hierin behoren bij te staan. Daarom verzoeken wij u de volgende acties te ondernemen:

- contact te leggen met de andere grensgemeenten en af te stemmen welke gemeenten tot samenwerking bereid zijn
- op korte termijn met deze gemeenten tot een bestuurlijk overleg te komen
- dit dossier nadrukkelijk op de radar zien te krijgen van provincies en Rijk
- te pleiten voor landelijke/Europese regie en naleving van internationale afspraken
- juridische stappen te (laten) onderzoeken en waar nodig in gang te zetten

Wij zouden het zeer waarderen indien u binnen vier weken kunt aangeven hoe u hier invulling aan wilt geven. Uiteraard denken wij constructief met u mee en zijn bereid onze kennis en ervaringen te delen.

Tot slot, sommige gemeenten hebben al (enige vorm van) actie ondernomen. Dat betreft de lokale situatie en dit wordt breed gewaardeerd. Echter, gezien de landelijke tendens zouden wij het passend vinden wanneer de krachten gebundeld worden zodat dit thema meer urgentie krijgt bij de hogere bestuurslagen.

Wij zien uw reacties graag tegemoet.

Met vriendelijke groeten,

namens: Werkgroep Winterswijk Ratum & Kotten, Stichting Tegenwind Noordoost Twente, Werkgroep Ruskesslat/Croswick, Burgerforum Losser, Werkgroep Wooldwindalarm, Werkgroep GWW, Werkgroep Duitse windturbines Rekken, Werkgroep Bargercompascuum, Werkgroep Dinkelland, BLOW-ES / Werkgroep Koningsbosch-Selfkant-Jabeek, Werkgroep Emlichheim – Coevorden, werkgroep Groen Grensland en BI Gegenwind im Reichswald/Tegenwind in het Reichswald e.V.

John Tampoebolon
voorzitter *D-NL Bürgerinitiative Gegenwind im Reichswald/Tegenwind in het Reichswald. e.V*
info@indenelsen.eu

en

Karin Pierik
voorzitter *Werkgroep Winterswijk - Ratum & Kotten*
k.pierik@kpnplanet.nl